

Diszkalkulia (számolási zavar) című továbbképzés

60 órás akkreditált pedagógus-továbbképzés

ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Gyógypedagógiai Továbbképző Központ

TEMATIKA

1. alkalom 2025. április 05. szombat Bp. Ecseri út 3.

Témakör: Bevezetés, tájékoztatás, információ tapasztalati szakértőtől

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: személyes jelenlét

Előadók: Farkasné dr. Gönczi Rita, Gazsi-Rajnai Imola

A továbbképzés bemutatása

- A képzés tematikájának, szerkezetének bemutatása, megbeszélése.
- A követelmények bemutatása, a továbbképzés teljesítésének feltételei, a záró projekt értékelési szempontjainak megbeszélése

A téma közös megbeszélése saját tapasztalatok alapján. Igények közös feltérképezése.

- A bemutatott tematikához kapcsolódó saját, résztvevői tapasztalatok egyeztetése, a képzési súlypontok meghatározása

Munkaformák egyeztetése

- A munkaformák egyeztetése
- A képzési munka körülményeinek meghatározása.
- Csoportalkotás a későbbi munkákhoz
- A kontakt és nem kontakt feladatok elvégzéséhez csoportok alakítása az előzetes ismeretek és a részvételi célok alapján.

Tapasztalati szakértő bemutatkozásának, video- és/vagy online szövegek elemzése megadott szempontrendszer szerint

- Előre összeállított szempontrendszer szerint film és online bejegyzések elemzése tapasztalati szakértővel, a képzés további témáinak előkészítése céljából. (Az ún. tapasztalati szakértő érintett személy/szülő, aki saját életéről irányítottan beszélget a résztvevőkkel.)

Fogalomtérkép

- A tapasztalati szakértő bemutatkozásából, a filmből és az online bejegyzésből a fogalmi háttér kialakítása.
- Saját tapasztalatok integrálása a gondolattérképbe.

Otthoni munka kiscsoportban

2. alkalom 2025. április 12. szombat Online, MS TEAMS

Témakör: **Specifikus tanulási zavarok, diszkalkulia (számolási zavar)**

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: online kontaktforma Teams felületen

Előadók: Farkasné dr. Gönczi Rita, dr. Szekeres Ágota

A specifikus tanulási zavarok fogalma, rendszere, és a diszkalkulia (számolási zavar) helye e rendszerben

- A tanulási zavarok (specifikus) modern elmélete és tipizálása, terminológiai tisztázása.
- A diszkalkulia (számolási zavar) elhelyezkedése a specifikus tanulási zavarok rendszerében. A DSM-5 terminológiáinak használata szerint a specifikus tanulási zavarokon belül a számolási zavar meghatározása.
- A specifikus tanulási zavarok emocionális, szociális és viselkedéses következményei, amely rávilágít a tanulási zavarok másodlagos következményeire.

A diszkalkulia (számolási zavar) a határtudományok aspektusából

- A diszkalkuliát meghatározó neurológiai, pszichológiai, pedagógiai és szociológiai tényezők bemutatása. A 2. tematikus egység 2.1 résztema alatt gyűjtött tünetek tudományos mögöttesének feltárása a határtudományok eredményei alapján.

3. alkalom 2025. április 18. péntek Online MS TEAMS

Témakör: **Szempontrendszer a felismeréshez**

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: online kontaktforma Teams felületen

Előadók: Szabó Ottilia

A számolás tipikus és atipikus fejlődése

- A számolás tipikus fejlődése csecsemőkortól felnőttkorig
- A számolás atipikus fejlődésének tapasztalható jelei csecsemőkortól felnőttkorig.
- A diszkalkulia (számolási zavar) megjelenésének lehetséges pontjai a személy fejlődése során

A diszkalkulia (számolási zavar) tünetei életkori bontásban

- Az elméleti ismeretek és a résztvevők tapasztalata alapján szempontrendszer összeállítása, majd közös megbeszélés alapján bővítése a diszkalkulia (számolási zavar) későbbi felismeréséhez.
- Komorbiditás jellemzőinek megismerése, azok leválasztása a vagy hatásának megismerése a diszkalkulia esetén

Szűrési és vizsgálati szempontok a tünettán alapján

- A résztvevők feladatköréhez igazodóan szűrési és vizsgálati szempontok gyűjtése a tünetlista alapján.

4. alkalom 2025. április 19. szombat Bp. Ecseri út 3.

Témakör: Számolási zavar a mindennapokban

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: személyes kontaktforma

Előadók: Farkasné dr. Gönczi Rita

Esetismertetés

- A diszkalkuliát (számolási zavart) mutató személyeket érintő jogi eset feldolgozása, közös elemzés, jogszabályi háttérrel kapcsolatos kérdések összegyűjtése

Helyzetfeltárás

- Az esetismerthez kapcsolódó felmérési lehetőségek, lépések és meghatározó jogszabályok bemutatása, a diszkalkulia (számolási zavar) tekintetében releváns szabályozók mentén a beavatkozási pontok, kompetencia határok megbeszélése

Saját élményű tanácsadás

A megismert jogszabályok, felmérési, terápiás és köznevelési feladatok alapján a képzés által meghatározott esetismertetésekhez tanácsadás végzése

5. alkalom 2025. április 25. péntek Online, MS TEAMS

Témakör: Iskolai környezet, differenciálás, felnőtt kor, megküzdési stratégia

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: online kontaktforma

Előadók: Farkasné dr. Gönczi Rita

Osztálytermi környezet felkészítése

- A számolási zavart mutató tanuló megjelenése során a pedagógusokban felmerülő kérdések, problémák

Differenciálási lehetőségek és megküzdési stratégiák

- A számolási zavart mutató tanulóval dolgozó pedagógus számára eszköztár kialakítása a közös munkához, kompetencia határok megállapítása, közös munka kapcsolódási pontjainak meghatározása. A tanuló számára hasznosítható megküzdési stratégiák gyűjtése és elemzése.

Felnőtt kori megküzdési stratégiák

- A köznevelési területen túlmutató felnőttkori megküldzési stratégiák elemzése és a családdal való közös munka meghatározása a kompetenciahatárok tükrében.

6. alkalom 2025. április 26. szombat Bp. Ecseri út 3.

Témakör: Gyógypedagógiai állapotmegismerés a diszkalkulia (számolási zavar) esetében

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: személyes kontaktforma

Előadók: Ternai Gabriella

A hibakutatás módszertana

- A hibakutatás módszertanának, eszközrendszerének megismerése, saját élményű gyakorlása.

A komplex gyógypedagógiai-pszichológiai-orvosi diagnosztizálás

- A hazai intézményrendszer megismerése (a pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottsági tevékenység).
- A hazai és nemzetközi diagnosztikus folyamat és eszközök megismerése (kitekintés az óvodás és iskoláskorú, illetve felnőtt személyek számolását vizsgáló eljárásokba – DPV, FDL, NFSZT, stb.).
- A gyógypedagógiai állapotmegismerés módszereinek megismerése (megfigyelés, kikérdezés, pedagógiai vizsgálat).

Szakértői vélemények elemzése

- A diszkalkulia diagnózist tartalmazó szakértői vélemények elemzése a megszerzett ismeretek alapján.
- Az előzmények, a vizsgálati tények, az összegzés, a megbeszélés, illetve a javaslatok összefüggéseinek értelmezése.
- A fejlesztési javaslatok gyógypedagógiai, pedagógiai szempontú feldolgozása a fejlesztési irányok kijelölése és az intézményi pedagógiai többletkezdvezmények megvalósításának kialakítása.

7. alkalom 2025. május 02. péntek Online, MS TEAMS

Témakör: Terápiareleváns diagnózis

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: online kontaktforma

Előadók: Szabó Ottilia

A fejlesztési területek meghatározása rendszerszemléletben a diagnosztikai eredmények tükrében Szempontrendszer a számolás fejlődésének támogatásához gyermek- és felnőttkorban

- Az 4.3 tematikus egységben felhasznált szakértői vélemény alapján a fejlesztési területek és a fejlesztési munka szempontjainak meghatározása.
- A számolás fejlődését támogató eszköztár és módszertár összeállítása, amelyet a támogatói munka során alkalmazni, illetve javasolni tudnak más szakemberek számára

Jogszabályi környezet a diagnosztika és terápia területén

- A mindenkori aktuális jogszabályi háttér elemzése és azok mentén a kötelező feladatok meghatározása a munkaköröknek megfelelően.

Saját tapasztalatok hatása az ismeretsajátításban

- A záró projekt előkészítése: otthoni munka megbeszélése – a tanult állapotmegismerési módszer/eszköz önálló kipróbálásának előkészítése.

8. alkalom 2025. május 03. szombat Online, MS TEAMS

Témakör: **Terápia építés és betekintés módszerspecifikus terápiákba**

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: online kontaktforma

Előadók: Farkasné dr. Gönczi Rita

Terápiás elv

- A terápiás terv felépítésének és kidolgozásának szempontjai eltérő korosztályok esetén.

Terápiás feladat az „ördögi kör” tükrében

- A záró projekt előkészítése: otthoni munka megbeszélése – óra- vagy foglalkozásterv és terápiás játéköltet kidolgozásának előkészítése.

Alapozó terápia, Sindelar-program, TSMT

Betekintés a terápia elméleti, módszertani alapjaiba, eszköztárának megismerése, számolási zavarok esetén való alkalmazhatóságának feltárása. (A módszerek bemutatása csak betekintés jellegű. Mindkét módszer használata célzott módszer-specifikus képzés elvégzéséhez kötött.)

9. alkalom 2025. május 10. szombat Bp. Ecseri út 3.

Témakör: **Terápiás utak, lehetőségek gyermek- és felnőttkorban**

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: személyes kontaktforma

Előadók: Ternai Gabriella

Preventív és reedukációs terápia

- Az előző tematikus egységek diagnosztikai tapasztalataira épülő fejlesztési módszertan és eszköztár bemutatása, közös összeállítása korcsoportokra és tématerületekre. Tématerületek: mennyiségállandóság, számlálás, számkörök bővítése, műveleti fogalom kialakításának főbb alapelvei, analógiák kialakítása, matematika fogalmi szótára.

Digitális fejlesztő programok

- A piaci kínálatban elérhető fejlesztő programok kiválasztásához és alkalmazásához szükséges szempontok gyűjtése a későbbi önálló alkalmazás érdekében.

10. alkalom 2025. május 24. szombat Bp. Ecseri út 3.

Témakör: Jó gyakorlatok bemutatása, továbbképzése zárása

Időterv: I. blokk: 9:00-10:30, II. blokk: 10:45-12:15, III. blokk: 13:00-14:30

Ebédpszünet: 12:15-13:00,

Munkaforma: személyes kontaktforma

Előadók: Farkasné dr. Gönczi Rita

Jógyakorlatok bemutatása és hasznosíthatóságuk megbeszélése

- Jógyakorlatok bemutatása
- Reflexió a jógyakorlatokról: a folyamat során felmerülő nehézségek összegyűjtése, javaslatok megfogalmazása a megoldásukra

Zárási feladatok értékelésének visszajelzése, a továbbképzés összegzése, zárása

- A résztvevők képzéssel kapcsolatos reflexióinak megismerése a teljes csoport számára: a legfontosabb ítélt ismeretek összegyűjtése.